

Kulatý stůl HN: Modernizace zdravotnictví

K PŘIJETÍ NOVÝCH TECHNOLOGIÍ POMŮŽE LEPŠÍ ODMĚŇOVÁNÍ LÉKAŘŮ

DOKTOŘI I POJIŠTOVNY V ČESKU PŘÍSTUPUJÍ K MODERNÍM TECHNOLOGIÍM A UMĚLÉ INTELIGENCI OPATRNĚ. PACIENTI BY VŠAK SVÁ DATA SDÍLELI RÁDI.

Simona Janíková
simona.janikova@economia.cz

Uměle inteligenci do zdravotnictví přivedou nejdříve soukromé firmy. Mohly by tím zároveň urychlit změny i ve státním systému, myslí si účastníci Kulatého stolu HN, zaměřeného na transformaci zdravotnictví skrze tuto inovaci. Umělá inteligence (Artificial Intelligence, AI) sbírá a vyhodnocuje velké množství dat. Na základě toho může například předvídat, kdy se ve společnosti rozšíří nemoc nebo lékaři pomůže s léčbou konkrétního typu zhoubného nádoru. Odborníci však upozorňují, že Česko je v tomto směru zatím na začátku. Pořádne nezačalo ani s elektronizací zdravotnictví, jež je základem pro sběr dat, a tuzemští lékaři jsou k technologiím, na rozdíl od pacientů, spíše skeptičtí.

V prosinci 2016 vláda přijala Národní strategii elektronického zdravotnictví, jež má zajistit používání moderních technologií v této oblasti. Zatím je z plánu funkční pouze eRecept. Vladimír Příkrýl, šéf společnosti CompuGroup Medical, která vyvíjí software pro nemocnice či lékařské ordinace, se ale domnívá, že mluvit o umělé inteligenci v českém prostředí není předčasně. „Měli bychom se zaměřit na budoucnost a jak některé prvky umělé inteligence zavést do běžného života lékařů a pacientů,“ říká.

Využití počítačové inteligence může pomoci například při určování diagnózy. „V oblasti onkologie je velké množství nových objevů, klinických studií a každý rok jsou v ní zásadní posuny. Pro onkologa je těžké sledovat všechny změny, ale technologie to umí,“ uvádí příklad Matěj Adam, obchodní ředitel IBM Watson Health pro Evropu. Právě superpočítač Watson společnosti IBM dokázal v minulosti na základě analýzy milionů textů odhalit diagnózu nemocných za deset minut.

Adam ale přiznává, že lékaři se setkávají se složitými problémy, a ne každý typ a fáze rakoviny se dá přeformulovat na algoritmy. „AI rozumí strukturovanému textu, chápe smysl vědeckého článku, dokáže informace dát do kontextu s konkrétním pacientem a jeho výsledky,“ popisuje.

Strojovou inteligenci však mohou stále častěji používat i pacienti. Podle Petra Šrámka, šéfa AI Startup

Diagnóza: AI
O umělé inteligenci ve zdravotnictví diskutovali (zleva) Petr Šrámek, šéf AI Startup Incubator, Josef Holý, šéf platformy umělé inteligence společnosti MSD v ČR, Jan Petřík, garant elektronické zdravotnické knížky Zdravel, Miroslav Buriánek, ředitel EuroPainClinics, Matěj Adam, obchodní ředitel IBM Watson pro Evropu a Vladimír Příkrýl, šéf CompuGroup Medical ČR. Debatu moderoval redaktor HN Marek Miler.

Foto: HN – Tomáš Tesar

Incubatoru, díky ní nemocní lépe porozumí svému zdravotnímu stavu. „S pomocí umělé inteligence či robota, senzorů na těle, chytrých hodinek atd. zjistí vlastní diagnózu,“ mini Šrámek. Umělá inteligence tak podle odborníků změní vztah mezi lékařem a pacientem, který bude více informovaný.

„Na konci ale bude vždy lékař, roboti neřeknou, jaká je finální léčba. Lékaři musí strojovou inteligenci brát jako pomocnou ruku,“ myslí si Miroslav Buriánek, šéf sítě klinik EuroPainClinics, které se zaměřují na léčbu bolesti zad a využívají například on-line objednáni pacientů a elektronicky si také zpracovávají řešení postupu léčby.

Právě lékaři, ale i pojišťovny jsou podle odborníků brzdou v přijímání moderních technologií do tuzemského zdravotnictví. „Zásadní problém je, že to klíčovi účastníci systému nechtějí, protože je to změna,“ uvádí Adam z IBM Watson. Podle něj je tady tlak pacientů na to, aby při léčbě byly využívány technologie, menší než v zemích, kde není vysoká úroveň kvality léčby jako v Česku. Řešení vidí Příkrýl z CompuGroup v lepší motivaci a ocenění lékařů za to, že s pacientem komunikují elektronicky a sdílejí data.

Naopak pacienti podle účastníků debaty se sdílením dat problém nemají. Nejen v rámci využití mobilních aplikací nebo chytrých hodinek, ale také s lékaři či nemocnicemi. „Pacient je velmi adaptabilní, rád by své potíže zkonzultoval on-line, než vyrazí do ordinace. Je schopen na sebe říct spoustu informací,“ popisuje Jan Petřík, hlavní garant elektronické zdravotnické knížky Zdravel, což je nástupce systému IZIP. Služba podle něj od září do května registruje dva miliony přístupů. Buriánek z EuroPainClinics upozorňuje, že je důležité nemocným sdílet data vysvětlit pozitivně, a nestrážit je například zneužitím.

To, že propojení AI a zdravotnictví má svá rizika, ale odborníci neodmítají. Josef Holý, který ve společnosti MSD řeší platformu umělé inteligence, upozorňuje na to, že zdravotnictví je vysoce regulované prostředí a počítačový systém může narazit na právní zodpovědnost, kterou lékaři mají. Naopak zneužití dat nebude podle Adama z IBM Watson největším problémem. „K vytřenození umělé inteligence nejsou potřeba adresná data, stačí anonymizovaná, jež nevedou k identifikaci nemocného,“ tvrdí. Rizikem ale může být nedostatečné množství dat při vycvičení systémů.

“

Pacient je adaptabilní, rád by své potíže konzultoval on-line. Řekne na sebe spoustu informací.

Jan Petřík

garant elektronické zdravotní knížky Zdravel

“

Umělá inteligence rozumí strukturovanému textu a dokáže informace dát do kontextu s pacientem.

Matěj Adam

obchodní ředitel IBM Watson Health pro Evropu

“

Inteligentní systémy pomohou léčbu zkvalitnit, zefektivnit, zjednodušit, ale na konci bude vždy lékař.

Miroslav Buriánek

šéf EuroPainClinics

